

Syrjäyttääkö SUVAITSEVAISUUS uskonnon?

Yhdysvaltalainen tutkija Wendy Brown on kiinnittänyt huomiota siihen, että politiikka on muuttunut kulttuurin kaltaiseksi. Aikaisemmin ihmisten vaikuttamishalua ohjasivat aatteet ja korkeat normit. Tämän tieteenkin jokainen muistaa etenkin ideologioiden hallitsemasta Euroopasta. Nykyään aatteiden tilalle on kuitenkin tullut suvaitsevaisuuden vaatimus. Poliitiikka ei enää ole kilpailevien ideologioiden välistä kamppailua, vaan kulttuurin kaltaista keskustelua, jossa kaikkien kukkien halutaan kukkivan. Kulttuurissahan jokainen mielihope on sallittu.

Suvaitsevaisuus ihanteena

Sama suvaitsevaisuuden ihanne on tunkeutunut kirkkoon ja kirkkopoliitiikkaan. Opillisuus ja ehdottomat arvot ovat vastatulessa. Kirkossakaan ei enää kuljeta ”tukka putkella” Raamatun ihmiskäsityksen tai vaikkapa luterilaisittain tulkitun lain ja evankeliumin opin mukaan. Kulturiisoituneessa kirkossa suvaitaan kaikenlaisia näkemyksiä, eikä niistä kärjekkäimpiäkään saa asettaa kyseenalaiseksi – ehkä perinteistä uskoa lukuun ottamatta. Suvaitsevaisuuden nimissä esiin marssitetaan kaikenlaisia kristinuskolle vieraita näkemyksiä. Kriitikot puolestaan hiljennetään.

Suvaitsevaisuuden ihanne ei toki toteudu ilman ohjausta. Joku on aina vallan kahvassa. Suvaittavat asiat ovat tyypillisesti postmodernin ajan näkemyksiä. Emme turhaan joudu vuodesta toiseen taistelemaan naisasian tai homoseksuaalisuuden

esiin nostamien aiheiden kanssa. Asetelmaa on valmisteltu pitkään. Postmodernissa ideologiassa maailma on ensin tulkittu 1960-luvun kulttuurisen vallankumouksen mukaisesti. Pahaa maailmaa edustaneen rikkaan valkoihoisen heteroseksuaalisen miehen teoreettinen vastakohta on köyhä monikulttuurinen lesbonainen. Ei tarvitse kauan tarkkailla aikamme arvokeskustelua, kun ymmärtää, millä ehdoilla keskustelua useimmiten käydään.

Kristillinen tasa-arvo

Kristillinen tasa-arvon käsitys on periaatteessa tällaisten kiistojen ulkopuolella. Kristillinen näkemys nousee Raamatusta, ja se on aina tavoitellut naisen ja miehen tasa-arvoa. Yksiarvoistaminen, jota edellä mainittu näennäinen suvaitsevaisuus ajaa, on kuitenkin sille vierasta. Kristillinen näkemys joutuu väistämättä ristiriitaan yhteiskunnallisen ajattelun kanssa monessa kohdassa. Se ei tarkoita, että Raamattu puolustelisi rikkaita länsimaalaisia. Mutta se tarkoittaa, että moraalin avainkohtia ei määritellä vähemmistöryhmien mielivallan mukaan.

Kristinuskolla on korkeat arvot, ja tästä seuraa nykyään ongelmia. Wendy Brown valitteli politiikan osalta sitä, että nykymallissa aatteellisen konfliktin käsittely tulee mahdottomaksi. ”Kun suvaitsevaisuutta pidetään poliittisena päämääränä, tästä seuraa samalla, että politiikka ei enää ole paikka, jossa ristiriitoja voidaan käsitellä rakentavasti.” Kirkossa taitaa käydä samal-

la tavalla. Kirkon päättäjät niin Katajano-
kalla kuin kirkolliskokouksessa ovat usein
kykenemättömiä käsittelemään todellisia
arvoista ja opeista johtuvia ristiriitoja. Ne
halutaan yksinkertaisesti vaientaa vetoa-
malla suvaitsevaisuuteen. Kulturoitunut
kirkkolaiva on vene, jota ei saa keikuttaa.

Uskovat hyökkäyksen kohteena

Ilmeisesti juuri tästä syystä korkeita arvoja
kannattavat tunnustukselliset uskovaiset
eli arvokonservatiivit, kuten heitä yhteis-
kunnassa kutsutaan, ovat lähes joka viikko
hyökkäyksen kohteena. Syynä on väistä-
mättä se, että postmoderni aika suosii ar-
voliberaaleja. Jälkikristillisessä Suomessa
kirkkoon suhtaudutaan jo nyt varsin usein
kulttuurisena instituutiona. Siksi jokais-
ta ääntä pitäisi suvaita. Ja jos joku väittää
Raamatun suorastaan kieltävän jonkin elä-
mäntavan, puhuja yritetään pahimmassa
tapauksessa heittää ulos kirkosta.

Raamatullinen vaihtoehto olisi railakas
konflikti. Terve törmäys. Vahva kannan-
otto. Teologian tarkoituksena on kyseen-
alaistaa jumalattoman maailman arvot ja
asenteet. Kaikkea ei suvaita. Jos Raama-
tun ja maailman välille tulee ristiriitaa,
Jumalasta luopunut kulttuuri on väärässä.
Kirkon työntekijöiden kutsumuksena on
julistaa tätä ristiriitaa niin arvojen kuin
elämäntavankin kohdalla. Brownia sovel-
taen voidaan sanoa, että kirkko tarvitsee
tällaista räväkkyyttä. Muussa tapauksessa
se jää kyvyttömäksi, kun aikamme vaikei-
siin ongelmiin pitäisi todellisesti tarjota
ratkaisuja.

Timo Eskola

Kirkkolaiva Raision kirkossa. kuva: Hilpi Jenu